

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Художньо-прикладна графіка»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»

Спеціальність 014 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 4 від 1 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Художньо-прикладна графіка
Викладач (-і)	Тетяна Степанівна Гімон
Контактний телефон Викладача	+380509805015
Е-mail викладача	tetiana.himon@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Прикладна графіка – це галузь мистецтва, що містить усі види утилітарних графічних творів. В даному контексті, утилітарний - це практичний момент: грамоти, марки, листівки, і т.п., етикетки, гроші, плакати, реклама і т.д, що має практичне використання. Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво» Спеціальність 014 «Середня освіта» Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво» Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка в своїй основі готує вчителів образотворчого мистецтва та вчителів гурткових занять, відповідно до якої сформована і мета, відносно якої подано тематику в освітньому компоненті.</p> <p>„Художньо-прикладна графіка” вивчає якості графічних творів та засоби їх художньої виразності і має на меті навчити студентів, майбутніх вчителів образотворчого мистецтва, створенню таких зразків прикладної графіки, де всі складові приведені до композиційної цілісності і гармонії. Це забезпечується синтезом знань, умінь і навичок, набутих студентами при вивченні інших спеціальних дисциплін в процесі виконання певних творчих завдань. Вивчення компоненту спрямоване на формування вмій і навичок графічними засобами та методами; за допомогою стилізації подачу в напрямку художньо-прикладного графічного мистецтва образного мислення студента, формуючи таким чином естетичні якості. Вивчаючи різні види художньо-прикладної графіки, їх виражальні особливості та образну структуру, студент оволодіває професійними здібностями в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка</p> <p>Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі вивчення освітнього компоненту, є вміння розуміти специфіку графічної мови, що органічно пов’язана з поняттям площини, її художньою пластичною організацією, а також знайти практичне застосування в подальшій професійній діяльності її художньо-образної мови; уміння використовувати різноманітність палітри виразних засобів, прийомів та способів відтворення художньої форми; отримання навичок роботи з різними графічними матеріалами та інструментами; створення художнього образу і різних композицій у прикладній графіці у різних графічних манерах та техніках; формування творчої індивідуальності студента; виховання в студентів бажання експериментувати з різними техніками та матеріалами, прагнення ними творчого пошуку. Зміст освітнього компоненту «Художньо-прикладна графіка» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері образотворчого мистецтва, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою освітнього компоненту «Художньо-прикладна графіка» є формування умінь та навичок в галузі художньо-прикладної графіки, оволодіння такою майстерністю як стилізація природніх форм, та уміння використовувати її в своїй подальшій педагогічній діяльності.</p> <p>Цілями вивчення матеріалу даної дисципліни є:</p>	

- засвоєння практичних основ з дисципліни «Художньо-прикладна графіка»;
- підготувати студентів до самостійного аналізу художніх графічних творів;
- вміти відрізнити графіку від інших видів мистецтва, можливості естетичного впливу графіки на образне дитяче сприйняття.
- Застосовувати матеріали для створення художньо-прикладного графічного твору
- Знати сучасні напрями художньо-прикладного графічного мистецтва; різні види художньо-прикладної графіки, їх виражальні особливості та образну структуру;
- володіти техніками графічного зображення;
- використовувати різні друковані джерела інформації у навчально-пізнавальній діяльності;
- виконати проект на основі етнотрадиційних впливів на дитячу особистість, тим самим формувати у неї патріотизм та любов до України;
- розвивати естетичний смак при опрацюванні поставлених завдань.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти.

Загальні компетентності.

ЗК 2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ФК 3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проектування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Компетентності предметної спеціальності (ПК)

ПК1. Здатність глибоко розуміти класичні та новітні мистецтвознавчі поняття і на їх основі розробляти концептуальні засади образотворення.

ПК2. Здатність застосовувати знання термінології традиційних та цифрових видів образотворчого мистецтва в освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.

ПК3. Здатність до оволодіння методологією образотворчої діяльності й засвоєння основ художньої майстерності.

ПК4. Здатність характеризувати історичні віхи еволюції образотворчого мистецтва й адекватно оцінювати наявні артефакти за об'єктивними критеріями їх художності.

ПК5. Здатність добирати ефективні для художньо-творчого розвитку учнів форми, методи, засоби і технології студіювання образотворчого мистецтва.

ПК7. Здатність застосовувати сучасні дослідницькі методи в образотворчій та художньо-педагогічній діяльності.

ПК9. Здатність створювати безпечні умови діяльності суб'єктів художньо-педагогічного процесу в мистецько-освітньому середовищі.

ПК10. Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчально-творчих практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва

Компетентності предметної спеціальності (ПК)

ПК7. Здатність застосовувати сучасні дослідницькі методи в образотворчій та художньо-педагогічній діяльності.

ПК9. Здатність створювати безпечні умови діяльності суб'єктів художньо-педагогічного процесу в мистецько-освітньому середовищі.

ПК10. Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчально-творчих практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей

РН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

Програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН)

ПРН2. Володіти поняттєво-термінологічним тезаурусом образотворчого мистецтва, психологією художньої творчості та художньою педагогікою.

ПРН3. Уміти знаходити й опрацьовувати візуальні і літературні джерела та ефективно використовувати їх в мистецько-освітній, науковій і художньо творчій діяльності.

ПРН4. Уміти аналізувати особливості образного ладу, композиційної побудови та специфіку виражальних і техніко-виконавських засобів творів образотворчого мистецтва.

ПРН5. Володіти технологією роботи з традиційними і сучасними матеріалами образотворчого мистецтва та основами художньої майстерності.

ПРН8. Володіти інформаційними технологіями художньо-педагогічної комунікації та образотворення.

ПРН9. Знати комп'ютерно-графічних технологій та вміти виконувати твори образотворчого мистецтва в цифровому форматі.

ПРН12. Володіти педагогічним малюнком та демонстраційним обладнанням, дидактичним матеріалом унаочнення уроків образотворчого мистецтва.

ПРН13. Уміти прищеплювати учням художні цінності традиційних і сучасних напрямів національного образотворчого мистецтва.

ПРН14. Уміти створювати безпечні умови в мистецько-освітньому середовищі закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
Практичні заняття	24
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
4	014 «Середня освіта»	II	вибірковий

Тематика освітнього компоненту

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема1. Художньо-прикладна графіка як метод графічної уяви	2		8

школяра, пізнання теоретичних та практичних навиків в образотворчому мистецтві			
Тема2 Технологічні принципи використання графічних засобів в об'ємно-просторовій організації твору.	2		8
Тема3 Стилiзація. Узагальнення та спрощення, як обов'язкові прийоми візуальної організації образного вираження.	2		8
Тема 4 Проект художньо-прикладної графіки, в основі якої лежить етнотрадиційний простір. Джерело натхнення. Опрацювання літератури, літературного твору, музейних виставкових експонатів, твору майстрів народної творчості.		6	9
Тема 5 Творчі пошуки. Ескізування. Створення кольорової палітри. Формоутворення. Збір матеріалу відповідно до задуму.		6	9
Тема 6 .Практичні роботи ілюстративного матеріалу.		6	9
Тема 7. Презентація.		6	9

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 72 балів, Кафедральний огляд – 14 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 14
Вимоги до письмових робіт	Самостійна/індивідуальна –14 балів
Практичні заняття	Опрацювання літератури-18 Ескізування18 – Створення ілюстративного матеріалу (наочного) -18 Презентація свого проекту- 18 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 70 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма задачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього

процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введено в дію наказом ректора №447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора №417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.
4. Неформальна освіта зраховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Кириченко М. А. Основи образотворчої графоти / М. А. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с.
2. Резніченко М. І. Художня графіка / М. І. Резніченко. – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2011. – 272 с.
3. Хмельовський О. Графіка і основи графічного мистецтва: навч. посібник / О. Хмельовський, С. Костукевич. – Луцьк: вид-во ЛДПУ, 2003. – 160 с. 4. Шевченко В. Я. Композиція плаката / В. Я. Шевченко. Харків: Колорит, 2007. – 134 с.

Додаткова література

1. . Куленко М. Графіка шрифту / М. Куленко. К.: вид-во КНУБА, 2004. – 192 с.
2. Куленко М. Авторська накладна графіка / М. Куленко. К.: вид-во КНУБА, 2001. – 124 с
3. . 4. Лагутенко О. Нариси з історії української графіки ХХ століття / О. Лагутенко. К.: Грані-Т, 2007. – 168 с.
4. Лесняк В. Акцидентний шрифт / В. Лесняк. Харків: Колорит, 2004. – 140 с.
5. Шалаєв Г. П. Вчимося малювати / Г. П. Шалаєв. К.: Країна мрій, 2002. – 124 с.

Викладач: Гімон Тетяна Степанівна,

Старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну